

Framgångsrik handledning - ett dialoginstrument

Underlättar ett utvecklande
och förtroendefullt samarbete

Ökar den egna beredskapen
för ett moget ansvarstagande

Klargör förväntningar, roller
och en realistisk planering

Broschyren, dialoginstrumentet, är avsett som ett hjälpmedel som kan användas under hela forskarutbildningen. Initialt kan det användas för att väcka frågor, skapa samtal och diskussioner som både problematiserar och klargör roller, förväntningar, inre och yttre drivkrafter hos bägge parter. Med tiden - under utbildningen - kommer roller och förväntningar att utvecklas och förändras. Då kan dialoginstrumentet underlätta och klargöra den nya situationen, förekomma outtalade förväntningar, behov och faktiska omständigheter. Många av broschyrens samtalspunkter har olika relevans under olika tidpunkter under forskarutbildningen.

Samtalspunkterna speglar många av de ämnen och funderingar som både en doktorand och handledare ofta hamnar i vid olika tillfällen under samarbete. Instrumentet/broschyren bygger på idéer och behov som nyblivna och äldre handledare gett uttryck för i samband med de handledarutbildningar som Styrelsen för forskarutbildning drivit sedan 1999.

Instrumentet har också kritiskt granskats av de handledare som följde utbildningen 2003/04.

”Framgångsrik handledning” syftar till:

- att underlätta ett utvecklande och förtroendefullt samarbete
- öka den egna beredskapen för ett moget ansvarstagande
- klargöra förväntningar, roller och en realistisk planering

Att finna en människa

Om jag vill lyckas med att föra en människa mot ett bestämt mål, måste jag först finna henne där hon är och börja just där.

(Søren Kierkegaard)

Mentalt förarbete

Doktorand	Handledare
- Vad vill jag uppnå med mina doktorandstudier?	- Vad vill jag ge doktoranden?
- Vad krävs av mig för att nå mitt mål? - Hur får jag "rätt" handledare?	- Vad behöver jag få av doktoranden för att kunna ge? - Hur får jag "rätt" doktorand?
Mina styrkor och svagheter	Mina styrkor och svagheter
Samarbete - Ensamarbete	Samarbete - Ensamarbete
Självständig - Osjälvständig	Självständig - Osjälvständig
Roll - Position -t. ex. - från kliniker till doktorand - från labass till doktorand	Roll - Position -t. ex. - att handleda etablerad kollega - att handleda annan profession
Att ledas av olikhet - av kvinnlig/manlig handledare - av samma eller motsatt kön - någon från annan kultur - någon med annan religion	Att leda olikhet - kvinnlig/manlig doktorand - av samma eller motsatt kön - någon från annan kultur - någon med annan religion
"Måsten" för mig - t. ex. - lojalitet mot varandra/målen - samarbete - ärlighet/öppenhet	"Måsten" för mig - t. ex. - lojalitet mot varandra/målen - samarbete - ärlighet/öppenhet
Privatliv - Tillgänglighet	Privatliv - Tillgänglighet

Anteckningar

Jag som person

Doktorand	Handledare
Arbetsliv - Privatliv	Arbetsliv - Privatliv
Mina intressen Konkurrerande intressen	Mina intressen Konkurrerande intressen
Beroende - Oberoende - Självständighet	Beroende - Oberoende - Självständighet
Påverkan, inflytande - att ställa dumma frågor - att erkänna misstag	Påverkan, inflytande - att ställa dumma frågor - att erkänna misstag
Aktiv - Passiv Talanger och dilemmor	Aktiv - Passiv Talanger och dilemmor
- När jag bäst kommer till min rätt - Krav jag har på mig själv och andra	- När jag bäst kommer till min rätt - Krav jag har på mig själv och andra
När någonting händer... Mina förväntningar på dig	När någonting händer... Mina förväntningar på dig

Anteckningar

Mål och vision

Doktorand	Handledare
Mina mål med doktorand-studierna är...	Mina mål som handledare är...
Om 5 år vill jag se mig som...	Om 5 år ser jag mitt forsknings-område som...
Att få ihop livet är viktigt för mig	Mitt mål är att få Dig fram till disputation inom 4 år
Att vårt samarbete ska fungera innebär att...	Att vårt samarbete ska fungera innebär att...
Att få kontakter över världen	Jag kommer att bjuda på mitt kontaktnät
Att få delta i internationella sammanhang	Beroende på dina prestationer och engagemang erbjuder jag Dig...
Ha lagt grunden för vetenskaplig självständighet	Vill förmedla ett vetenskapligt synsätt och tänk
Som doktorand och med nya ögon kommer jag vilja...	Jag kommer att höra/lära av dig

Anteckningar

Faktaruta

Doktorand	Handledare
Forskningsfinansiering Doktorandlön Undervisning Tjänster Är jag behörig att bli doktorand?	Forskningsfinansiering Doktorandlön Undervisning Granska behörigheten Framtida tjänster
Hur ser din forskargrupp ut? - Doktorander, TA-personal, PostDocs	Beskriva min forskargrupp: - Doktorander, TA-personal, PostDocs
Bihandledare och dennes roll - handledning och ansvars- fördelning	Bihandledare och dennes roll - handledning och ansvars- fördelning
Ansvarsfördelning - vem gör vad? - doktorandens ansvar - forskningsplanen	Ansvarsfördelning - vem gör vad? - doktorandens ansvar - forskningsplanen
Prestationskrav Halvtidskontroll	Prestationskrav Halvtidskontroll
Tid för regelbunden handledning - enskilt eller i grupp	Tid för regelbunden handledning - enskilt eller i grupp
Core facilities	Core facilities
<i>faktarutan fortsätter på sid 12 >></i>	

Anteckningar

Faktaruta

Doktorand	Handledare
- Kurser och Resor- konferenser och posters	- Kurser och Resor- konferenser och posters
Arbetstider och arbetsinsatser Registrering Kontrakt H/D	Arbetstider och arbetsinsatser Registrering Kontrakt H/D
Beskriv institutionen Finns det något speciellt för doktorander	Institutionsgemensamma aktiviteter
Har institutionen några policyfrågor: - Studierektor- Mentorer- Nätverk- Övriga	Våra viktiga policyfrågor är: - Studierektor- Mentorer- Nätverk- Övriga
Institutionens forskningsprofil	Institutionens forskningsprofil
Institutionens drivkrafter och värderingar	Institutionens drivkrafter och värderingar
Om något oförutsett inträffar - om kärlek uppstår- om konflikter uppstår	Om något oförutsett inträffar - om kärlek uppstår- om konflikter uppstår
Gemensamt institutionsarbete - något för mig?- något att undvika?	

Anteckningar

Anteckningar

Handledningskontrakt

Enheten för KompetensUtveckling
Kerstin Lagerström & Eva Flodström
<http://intra.ki.se/staff>